

Kurtuluş Savaşı Antlaşmaları — Deneme

KPSS AI Coach · 20.09.2026 · 7 soru

1. 3 Aralık 1920'de imzalanan, TBMM Hükûmeti ile Ermenistan Demokratik Cumhuriyeti arasında yapılan ve Doğu sınırında önemli bir kazanım sağlayan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Moskova Antlaşması
- B) Gümrü Antlaşması
- C) Kars Antlaşması
- D) Ankara Antlaşması
- E) Lozan Barış Antlaşması

I. TBMM Hükûmeti ile Ermenistan Demokratik Cumhuriyeti arasında yapılmıştır. II. 3 Aralık 1920'de imzalanmıştır. III. Lozan kentinde gerçekleştirilmiştir.

2. Yukarıdaki yargılardan hangileri Gümrü Antlaşması için doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

3. Gümrü Antlaşması'nın tarihsel süreci ve içeriği hakkında verilen aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Antlaşma ile ilgili resmî barış görüşmeleri 22 Kasım 1920'de başlamıştır.
- B) Antlaşmanın maddeleri gereğince Musul sancağının bütünü Türkiye'ye katılmıştır.
- C) Diplomatik belge 3 Aralık 1920 tarihinde resmen imzalanmıştır.
- D) Türkiye Büyük Millet Meclisinin uluslararası alanda imzaladığı ilk antlaşmadır.
- E) TBMM hükûmeti ile Ermenistan arasında gerçekleştirilmiş bir sözleşmedir.

4. İsviçre'nin bir kentinde düzenlenen uluslararası görüşmelerin ardından 24 Temmuz 1923 tarihinde imzalanarak yeni Türk devletinin varlığını bütün dünyaya tescil ettiren barış antlaşması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lozan Barış Antlaşması
- B) Mudanya Mütarekesi
- C) Ankara Antlaşması
- D) Sevr Barış Antlaşması
- E) Montrö Boğazlar Sözleşmesi

5. 3 Aralık 1920'de Ermenistan ile imzalanan diplomatik metin sayesinde Kars sancağının tamamı Türkiye topraklarına katılmıştır. Buna göre bu gelişmenin aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A)** İtilaf Devletleri'nin Misak-ı Millî'yi koşulsuz kabul etmesine
- B)** Millî Mücadele'nin askerî safhasının bütünüyle sona ermesine
- C)** TBMM'nin dış politikada meşru bir aktör olarak kabul görmesine
- D)** Türkiye'nin batı sınırlarının nihai ve kesin şeklini almasına
- E)** Kafkasya'daki tüm cumhuriyetlerle tek bir barış yapılmasına

6. 3 Aralık 1920 tarihinde Ermenistan ile imzalanarak Türkiye Büyük Millet Meclisinin uluslararası alanda taraf olduğu ilk siyasi antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A)** Batum Antlaşması
- B)** Moskova Antlaşması
- C)** Kars Antlaşması
- D)** Gümrü Antlaşması
- E)** Brest-Litovsk Antlaşması

7. Gümrü Antlaşması'nın içeriği ve süreci ile ilgili, I. Barış görüşmelerinin 22 Kasım 1920'de başlaması II. Kars sancağının tamamının Türkiye topraklarına katılması III. Suriye sınırının bu metinle kesin olarak çizilmiş olması yargılarından hangileri doğrudur?

- A)** Yalnız I
- B)** Yalnız II
- C)** I ve III
- D)** I ve II
- E)** I, II ve III

Cevap Anahtarı

1. B

2. D

3. B

4. A

5. C

6. D

7. D

Çözümler

- 1.** Doğru cevap Gümrü Antlaşması'dır; çünkü kaynaklarda 3 Aralık 1920'de imzalandığı ve TBMM Hükûmeti ile Ermenistan Demokratik Cumhuriyeti arasında yapıldığı açıkça belirtilmiştir. En güçlü çeldirici Kars Antlaşması'dır; o da Doğu sınırıyla ilgili bir antlaşma olduğu için aynı küme içinde akla gelebilir, ancak tarih ve taraflar bakımından Gümrü ile aynı değildir.
- 2.** Gümrü Antlaşması TBMM ile Ermenistan arasında yapılmış ve 3 Aralık 1920'de imzalanmıştır; bu yüzden I ve II doğrudur. III yanlıştır, çünkü Lozan kenti Gümrü'ye değil Lozan Barış Antlaşması'na aittir. En güçlü çeldirici E şıkkıdır; çünkü iki doğru yargıyı yakalasa da üçüncü yargı belge yerini yanlış verdiği için tümü doğru olamaz.
- 3.** Gümrü Antlaşması ile Musul sancağı değil, Kars sancağının bütünü Türkiye topraklarına katılmıştır. Musul, Lozan sonrasında Ankara Antlaşması sürecinde çözümlenmeye çalışılan bir Irak sınırı meselesidir. Diğer tüm şıklar Gümrü süreciyle ilgili gerçeklerdir.
- 4.** 24 Temmuz 1923 tarihinde İsviçre'nin Lozan kentinde imzalanan metin Lozan Barış Antlaşması'dır. Mudanya Mütarekesi askerî bir antlaşma iken Sevr Türk milleti tarafından reddedilmiş geçersiz bir belgedir.
- 5.** Gümrü Antlaşması'nın TBMM tarafından imzalanması, meclisin dış politikada (uluslararası alanda) taraf olarak imza attığı ilk antlaşma özelliğini taşır. Bu da onun meşru bir aktör olduğunu gösterir. Batı sınırı veya tüm Kafkasya ile barış gibi seçenekler yanlıştır çünkü Gümrü sadece Ermenistan ile ilgilidir ve doğu cephesiyle bağlantılıdır.
- 6.** 3 Aralık 1920 tarihinde Ermenistan ile imzalanarak TBMM'nin dış politikadaki ilk uluslararası belgesi olan metin Gümrü Antlaşması'dır. Moskova ve Kars antlaşmaları daha sonra imzalanmış olup Kars Antlaşması sınırın kesinleşmesinde etkili olmuştur.
- 7.** Gümrü Antlaşması görüşmeleri 22 Kasım 1920'de başlamış ve antlaşma ile Kars sancağının bütünü Türkiye'ye bırakılmıştır. Ancak üçüncü öncülde belirtilen Suriye sınırı Gümrü değil, 1921 Ankara Antlaşması ile ilgilidir. Bu nedenle yalnız I ve II. öncüller doğrudur.